

Abecedarul

Ion D. Marinescu este elev în clasa I-a primară și stă îngândurat pe un scăunel, speriat de literele abecedarului. E într-o săptămână cea de scoală. În mâna lui minusculă condeiul e mult mai greu ca piatra cu care dă în sus, mult mai complicat ca praștia, ca turca și coinacul. El poate merge pe bicicletă însă nu poate să fie condeiul după cum i se cere.

- Mă ustură deștiul, se plângă Marinescu, căruia la scoală îi zice ca lui tată-su, om în vîrstă, cu inele, cu ceas la brâu și cu mustață. Lui i-ar plăcea mai bine să-i zică la scoala Ionel, ca acasă.

Dar nici acasă vorba Ionel nu mai sună ca până în luna lui septembrie 1927, când au intrat în viața lui Programul, Domnul, Scoala, Tabla, Catalogul (...)

Toată lumea s-a învoit să-i puie în mână un condei, un băț mic cu peniță-n vîrf și să-l tortureze, silindu-l să facă litere după model. Când îl ia de jos, el se uită la condei, ca la un lucru pe care nu-l poate stăpâni, care poate să ia foc și să-l arde pe mâini, cine știe? Ar vrea să facă un cățel sau o pisică și trebuie să facă niște lucruri care se numesc Bî, Dî, Fî și Zed, și să le fie minte pe toate, cum se scriu și cum se rostesc, cu toate că sunt aproape la fel.

Și, nedespărțită de toc, e sticla cu cerneală. De unde a mai ieșit și sticla cu cerneală? După cât se

vede,
această apă neagră
nu se mai întrebunează la
altceva nimic, decât la scris. Dai
drumul tocului în cerneală și-l
scoți mânjit și cu el te mâzgălești pe
degete, pe haine, pe nas. Ionel e
acoperit de cerneală, parcă ar fi
fabricat-o el în albie și în lighean,
înainte de a fi umplut sticla cu ea.

Cerneala nu există înainte de
septembrie 1927. Ce caută cerneala
în viața lui, ca să i-o îndurereze în
fiecare zi? De dimineață până
seara, nu-i vorba decât de cerneală
și de alfabet. Și cerneala asta e un
element diavolesc; cu cât te ștergi
de ea cu atât se întinde mai
departe. O ai întâi pe două degete,
pe urmă vine pe cinci, trece pe
mâna stângă, ieșe pe obraz, o
găsești seara când te dezbraci pe
cămașă. Parcă e vie și umblă⁴
singură. Într-o zi, când a voit să se
spele de cerneală, ca să nu-l mai
vază mama lui, se făcuse negru și
săpunul și mânjise odaia întreagă
și două prosoape și se preliminase o
pată și pe cățel, singura rubedenie
adevărată, ce-i mai rămânea
intactă lui Ionel din toată familia,
intrată în abecedar și în program.

În cele din urmă, el a mai învățat
o amenințare pe care nu o știuse:

- Ai să rămâi repetent!

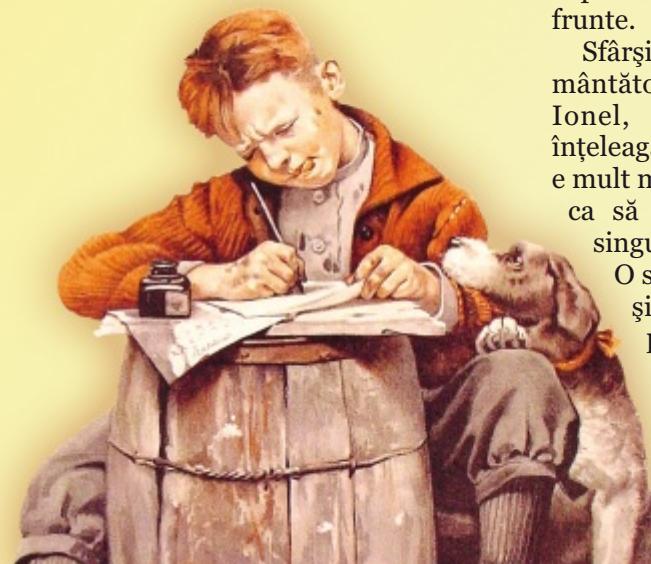
Nici nu începuse bine anul și el
se vedea destinat să rămâie
repetent, fără să priceapă ce se
ascunde dedesubtul acestui cuvânt
pronunțat cu disperare. Deocamdată,
el își închipuia că o să rămâie
cocoșat sau șchiop, și se temea.

Condeiul lui Ionel e vrăjit. Până
nu-l înmoiea în cerneală, el e

ușurel și se învârtește lesne, ca o
furculiță, și mai lesne. Îndată ce l-a
înmuiat, condeiul se schimbă. Se
pironește pe caiet și nu se mai
mișcă, deși el trebuie dus numai cu
cele trei degete, cu care te închini.
Și trebuie dus în sus, apoi dus în
jos, apoi întors de jos în sus și dus
învărtit. Ionel face tot ce poate
între scăunelul și masa lui mică de
lucru, scoală scăunelul pe două
picioare, își opințește genunchii în
masă, apasă cu cotul, se încovoiae
din umeri, scoate limba, îi vine să
strânuie. Alătări, nu știu cum s-a
sprijinit în toate astea, că au sărit
masă, scăunelul, condeiul,
cerneala și abecedarul deodată,
toate în zece părți, ca dintr-un arc,
și Ionel a rămas repetent în
mijlocul odăii, pe spate și cu
picioarele în sus.

- Leneșule! o să-ți rup urechile
dacă mai faci aşa, s-a răstătit mama
lui Ionel. Stai aici lângă mine și
scrie... Fă pe a.

- Nu poci... Nu poci deloc, plângă
Ionel răzbuit. Mamă... Vino să te
pup...

- Ia, te rog, să fii serios...
escrocule! îi răspunde cu cruzime
mama lui... și Ionel se apleca pe
caiet cu niște lacrimi cât struguri,
atârnate de gene. Trebuie să potă!

Ionel ar vrea să facă pe a.

- Nu-ți place cartea, leneșule...

- Ba-mi place, zice Ionel cu frică
și dezgust.

- O să te dau la fierărie, să cari cu
spinarea... Lai făcut pe a? Cum se
face... a?

- A?... a... știu!

- Nu știi nimic, ești un prost! ...
un cerc și o coadă.

- Era să spui și eu..., zice Ionel.

- Ia spune atunci, cum se face b?

- Bî... bî... da... se face... bî... stai
că știu: e cu coadă de purcel.

- Desigur că e cu coadă de purcel,
dar coada vine la urmă, nu se
începe cu coada. Bagă-ți mințile în
cap - îi zice mama lui încruntată -
că mă scoți din răbdări (...). Ai
înțeles?

Ionel tace.

- Ai înțeles ori nu ai înțeles?

- Mă doare aici, îngână Ionel,
clipind din ochi și ducând mâna la
frunte.

Sfărșitul e întotdeauna însăracinat.
Mama nu-l bate pe Ionel, căci vrea să-l facă să
înțeleagă de vorbă bună (...). Dar
e mult mai grav că i se fac bagajele

ca să plece, să plece în lume
singur, cu greamantanul târâș.

O să se facă seară, o să plouă,
și el o să se ducă pe drumuri
puștii, o să meargă aşa
mereu și o să-l mânânce
rațele...

de Tudor Arghezi